

Statens legemiddelverk

Sven Oftedals vei 6
0950 Oslo

Deres ref.:

Vår ref.: 2008/1022
MAB JONI 452.2

Dato: 08.12.2008

Høring - utkast til arbeidsgrupperapport om tildeling av varenummer

Konkurransetilsynet viser til brev av 17. november 2008 hvor Legemiddelverket ber om innspill til utkast til arbeidsgrupperapport om tildeling av varenummer.

Av oversendelsesbrevet fremgår det at Statens legemiddelverk har fått i oppdrag av Helse- og omsorgsdepartementet å utrede offentlig tildeling av varenummer og samling av offentlig informasjon om legemidler på pakningsnivå i register. Det fremgår av brevet og rapporten at det er tatt utgangspunkt i omtalen i St. meld. nr. 18 (2004-2005) *Rett kurs mot riktigere legemiddelbruk*. Tilsynet legger i det følgende til grunn at oppdraget er slik det er beskrevet i stortingsmeldingen, der følgende fremgår av siste avsnitt i punkt 5.6

”Departementet vil på denne bakgrunn gi Statens legemiddelverk i oppdrag å utrede hvordan offentlig varenummertildeling for legemidler bør organiseres. Det vil innebære at det offentlige i all hovedsak overtar de oppgavene som i dag utføres av Nordisk nummercentral. Videre skal etaten utrede samling av offentlig informasjon om legemidler på pakningsnivå i register. Dette innebærer ikke en overtakelse av Vareregistersentralen. Utredningen må gjøres i samarbeid med Folkehelseinstituttet, og bidrag bør innhentes fra Norges Apotekerforening.”

Det registreres at oppdraget utføres av en arbeidsgruppe der det deltar representanter fra Apotekforeningen (som i dag driver nummertildelingen gjennom Nordisk nummercentral), Vareregistersentralen (som er en enhet i Apotekforeningen) og Legemiddelindustriforeningen i tillegg til representanter fra Legemiddelverket og Folkehelseinstituttet. Det synes helt i tråd med forutsetningene i stortingsmeldingen at det dras nytte av informasjon fra Apotekforeningen, jf. siste setning i sitatet ovenfor. Konkurransetilsynet savner imidlertid en redegjørelse for hvorfor foreningen også deltar i selve arbeidsgruppen.

Konkurransetilsynet oppfatter det slik at arbeidsgruppen mener samling og publisering av offentlig informasjon om legemidler i tråd med ønsket i stortingsmeldingen er oppfylt og at dette derfor ikke er nødvendig å utrede, jf. utkastet nederst på side 2. I stortingsmeldingen problematiseres det imidlertid at offentliggjøring av opplysninger betinger betaling fra myndighetene til Apotekforeningen, jf. femte avsnitt i punkt 5.6. Konkurransetilsynet kan ikke se at det i rapporten er redegjort for om dette fortsatt er tilfelle.

Når det gjelder tildeling og publisering av varenummer oppfatter Konkurransetilsynet St. meld. nr. 18 (2004-2005) slik at Helse- og omsorgsdepartementet ikke ønsker at denne typen oppgaver skal utføres av en bransjeforening, da dette kan tenkes å medføre etableringshindringer for nye aktører i tillegg til å svekke den generelle tilliten til tjenestene. Sett i sammenheng med beskrivelsen av oppdraget, jf. sitatet ovenfor, synes det rimelig klart at det i stortingsmeldingen forutsettes at det skal utredes *hvordan* offentlig varenummertildeling bør organiseres, ikke hvorvidt den bør organiseres offentlig.

Utkastet til rapport fra arbeidsgruppen diskuterer i liten grad hvordan offentlig varenummertildeling for legemidler bør eller kan gjennomføres. Det gjøres bare en antagelse om at ressursinnsatsen ved å etablere dette i offentlig regi ikke vil stå i forhold til gevinsten. Konklusjonen synes å være nådd ut fra observasjoner av at tildelingen av varenummer rent faktisk ikke har virket konkurransehennende, at saksbehandlingstiden er kort og at kostnadene er lave.

Videre legges det til grunn at en praktisering av nummertildelingen som hemmer konkurransen sannsynligvis vil være i strid med konkurranseloven. Konkurransetilsynet utelukker ikke at konkurranseloven vil kunne få anvendelse i et slikt tilfelle eller at regelverksendringer kan iverksettes ved oppdagelse av slike konkurransebegrensinger. Verken flyttingen av ansvaret for disse tjenestene fra NMD eller konklusjonen i St. meld. nr. 18 (2004-2005), hvor det uttrykkes at disse oppgavene ikke bør utføres av en bransjeforening, synes imidlertid å bygge på observasjoner av at forvalter av tjenestene faktisk har opptrådt på en konkurransebegrensende måte. Slutningene synes å bygge på et ønske om å forebygge slik atferd og samtidig sikre at strukturen knyttet til tjenestene er slik at markedsaktørene kan ha nødvendig tillit til at tildeling av varenummer ikke vil utgjøre noe etableringshinder. Gevinsten ved å etablere varenummertildelingen i offentlig regi vil på bakgrunn av ovennevnte ikke bare være at tildelingen ikke virker konkurransehennende, men at markedsaktørene kan ha tilstrekkelig tillit til at dette er tilfellet.

Konkurransetilsynet kan på bakgrunn av ovennevnte ikke se at arbeidsgruppens rapport oppfyller det oppdraget som fremgår av stortingsmeldingen eller at den i tilstrekkelig grad underbygger konklusjonen om at ressursinnsatsen ved å etablere varenummertildelingen i offentlig regi ikke står i forhold til gevinsten.

Med hilsen

Jostein H. Solberg (e.f.)
seksjonsleder

Jørn Nilsen
seniorrådgiver